

Verkennend onderzoek Aardgasvrije warmtevoorziening Westelijke Eilanden

28 september 2023
Boyd Hooghiemstra

Inhoudsopgave

1. Wie zijn wij – DWA
2. Uitvraag de Warme Reus
3. Aanpak
4. Onderzoek
5. Toelichting technieken
6. Resultaten
7. Conclusies
8. Vervolg

Energietransitie in wijken en gebieden

Samenspel tussen proces,
techniek en participatie

Onze opdrachtgevers

Een greep

Den Haag

Gemeente Rotterdam

Schiphol

Uitvraag de Warme Reus

Doel:

Een verkenning van een eigen duurzame en betaalbare warmtevoorziening voor de Westelijke eilanden.

- Meer dan groen gas
- Techniek
- Aanbevelingen vervolg

Aanpak

- Buurtanalyse
- Bronnenonderzoek
- Technische opties
- Vergelijken
- Aanbevelingen

Onderzoek

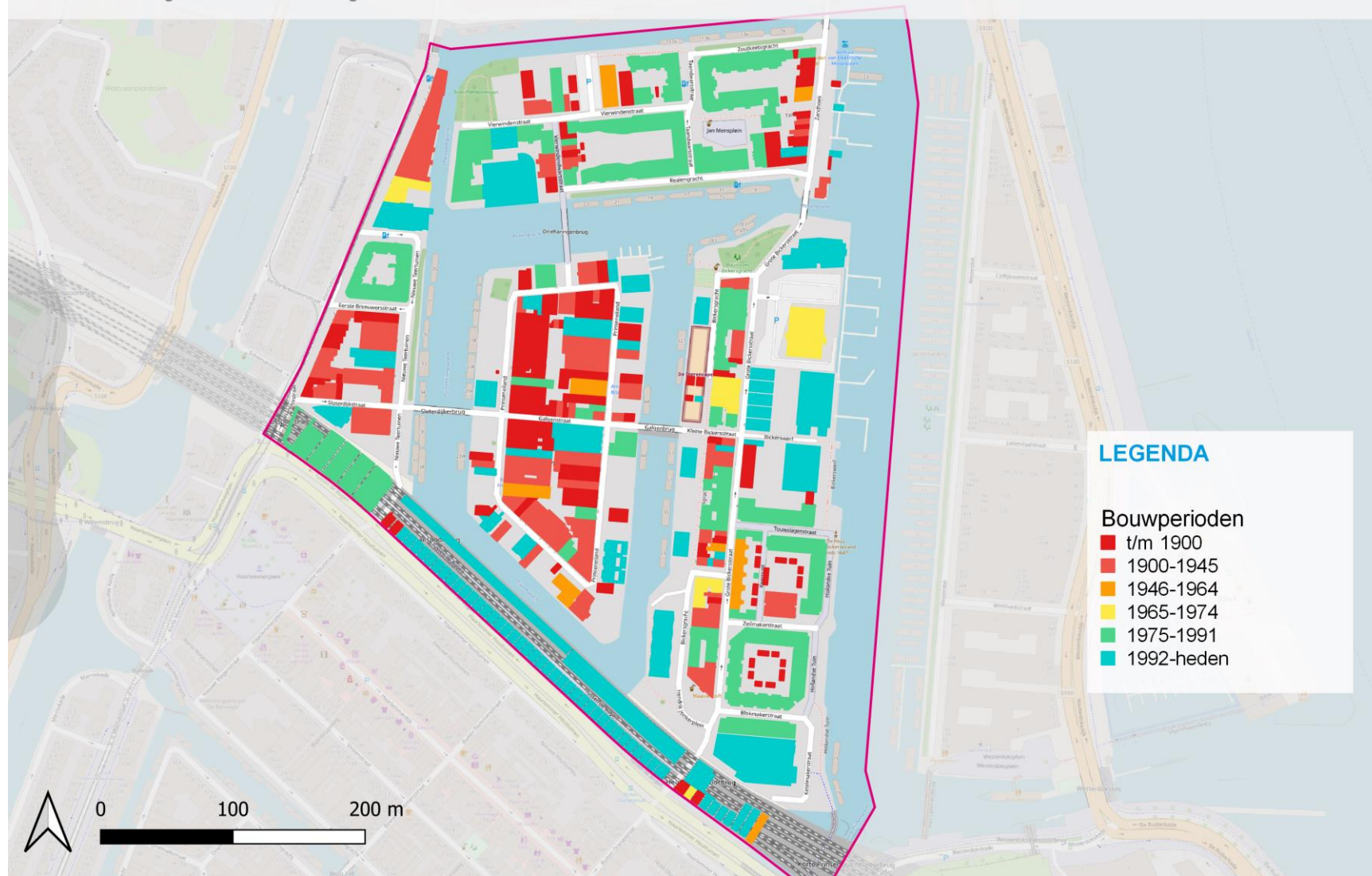
Buurtanalyse

Westelijke eilanden | Bouwperioden

Bron: Basisregistratie adressen en gebouwen

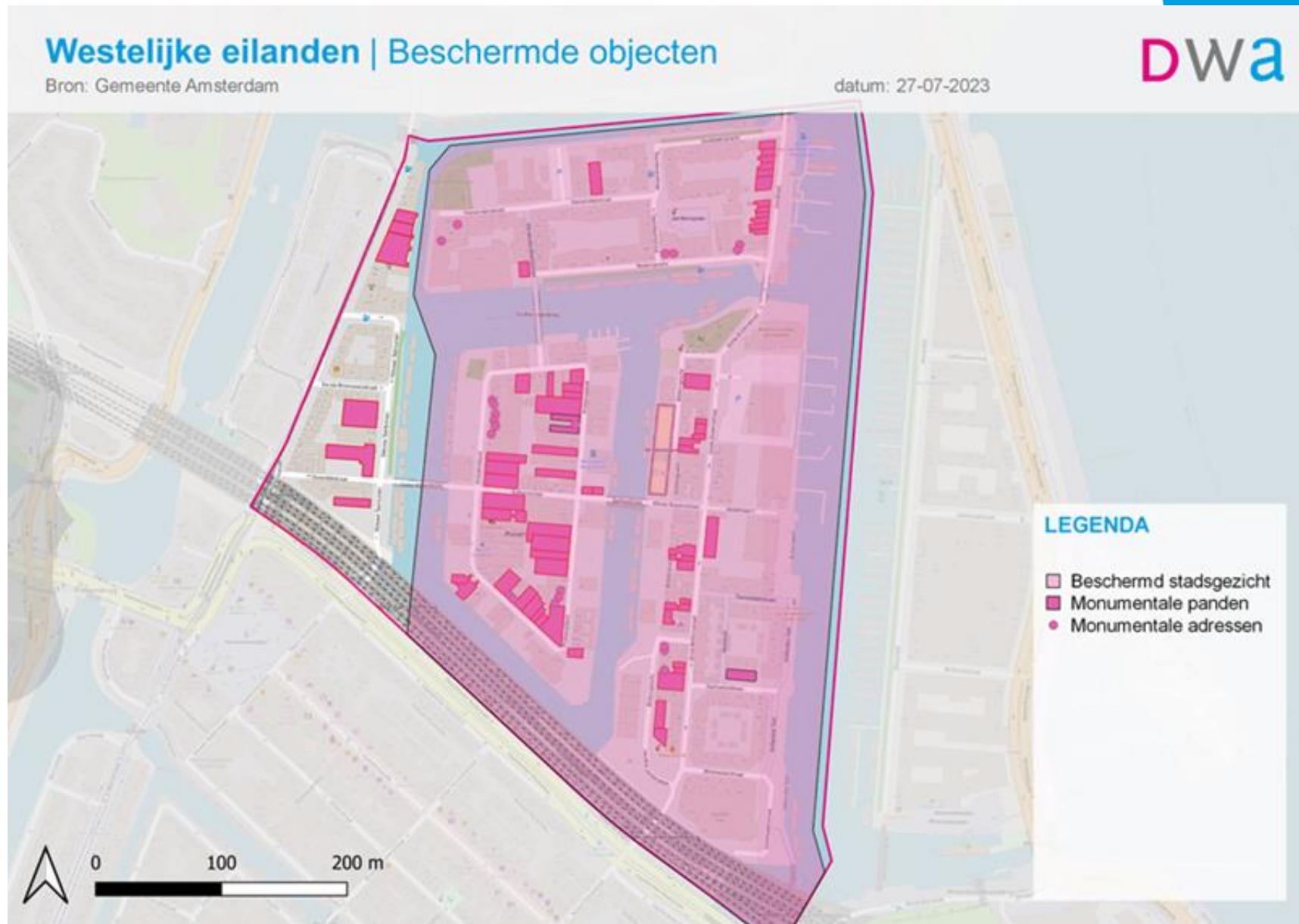
datum: 24-07-2023

Dwa

Onderzoek

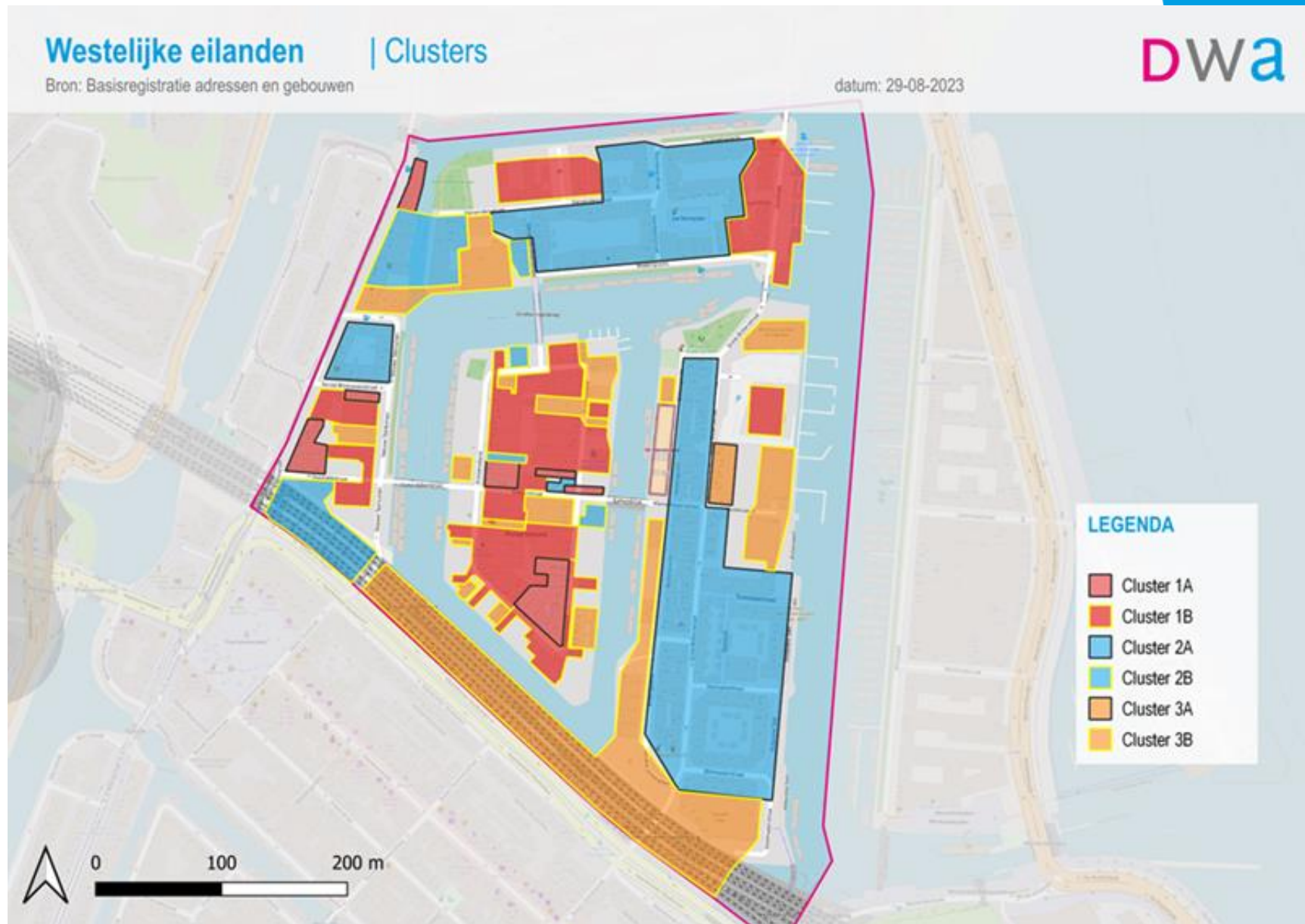
Buurtanalyse

Onderzoek

Buurtanalyse

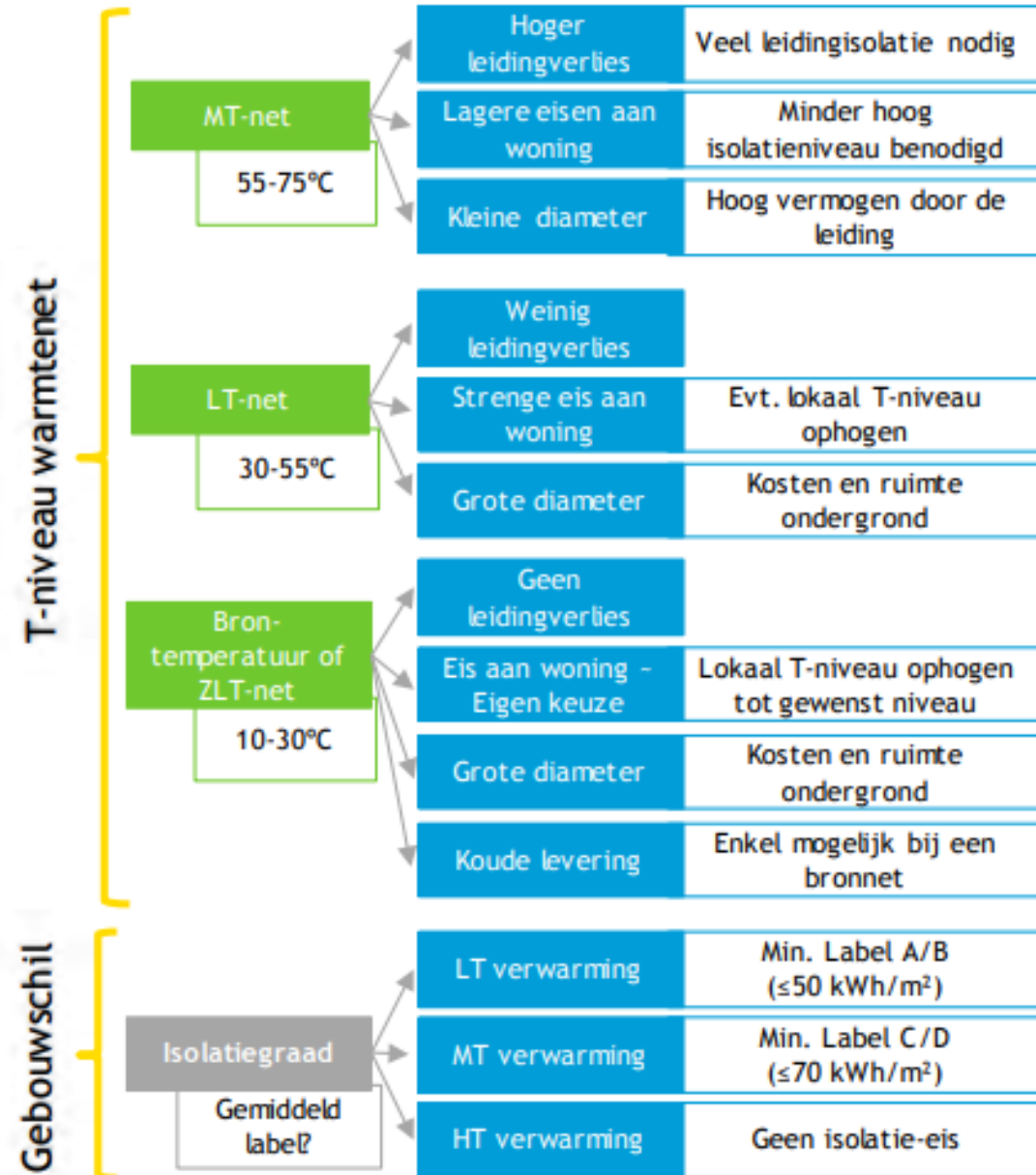

Onderzoek

Warmtepotentie

Potentiele warmtebronnen:

- Warmte uit water
- Warmte uit de buitenlucht
- Warmte uit de zon
- Warmte uit de bodem
- Restwarmte

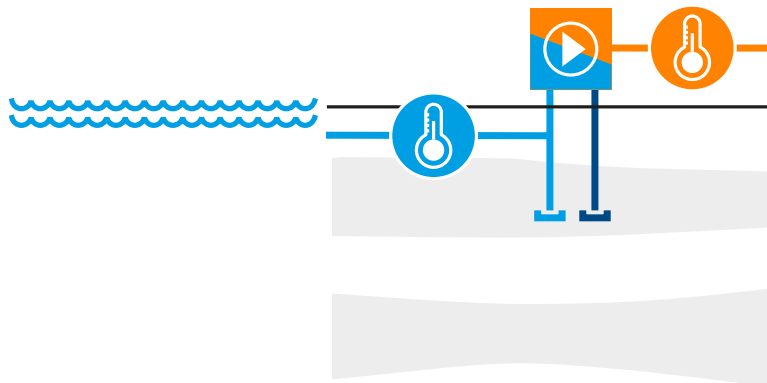
Onderzoek

Warmtepotentie

Eerder onderzoek Waternet:

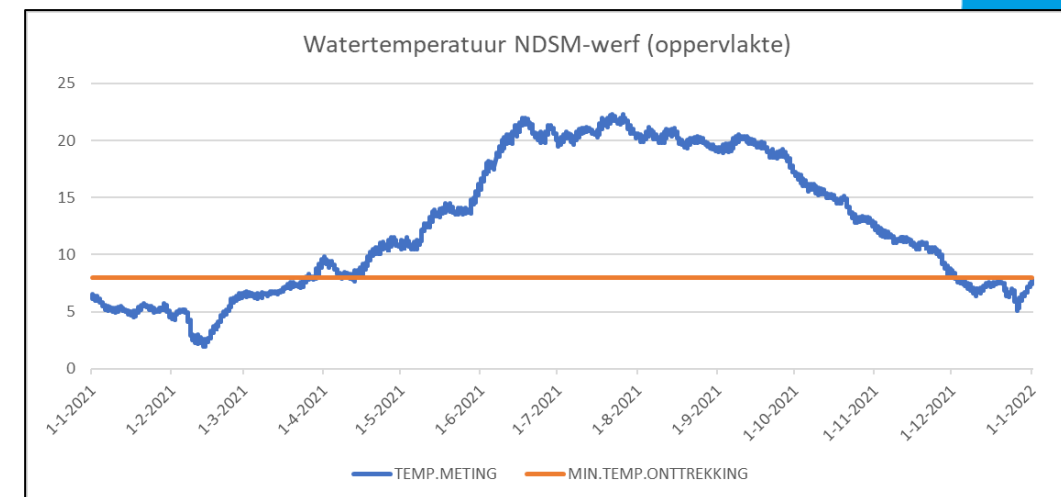
- TEO als meest kansrijke optie
- Zon op dak ook kansrijk

Warmte is niet heel het jaar door genoeg beschikbaar, daarom is opslag nodig (WKO)

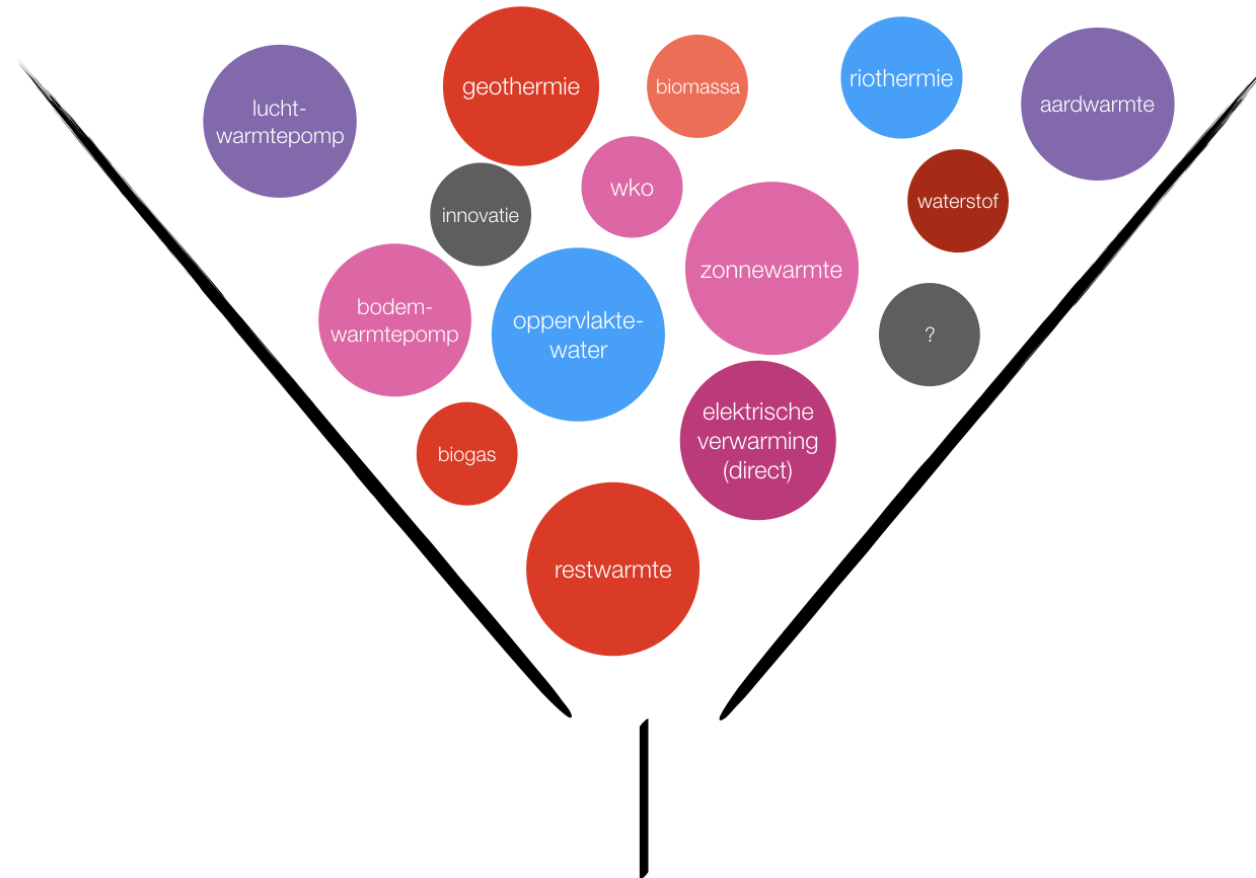
waternet
waterschap amstel gooi en vecht
gemeente amsterdam

Warmte aanbod		
TEO – oppervlaktewater	134.719	GJ/jaar
TEA – afvalwater	2.100	GJ/jaar
TED – drinkwater	3.200	GJ/jaar
Zon op dak - warmte	78.405	GJ/jaar
Datathermie	0 - 0	GJ/jaar
Industriële restwarmte	0	GJ/jaar
Warmtenet aanwezig	Nee	Ja/Nee

Onderzoek

Van grof naar fijn

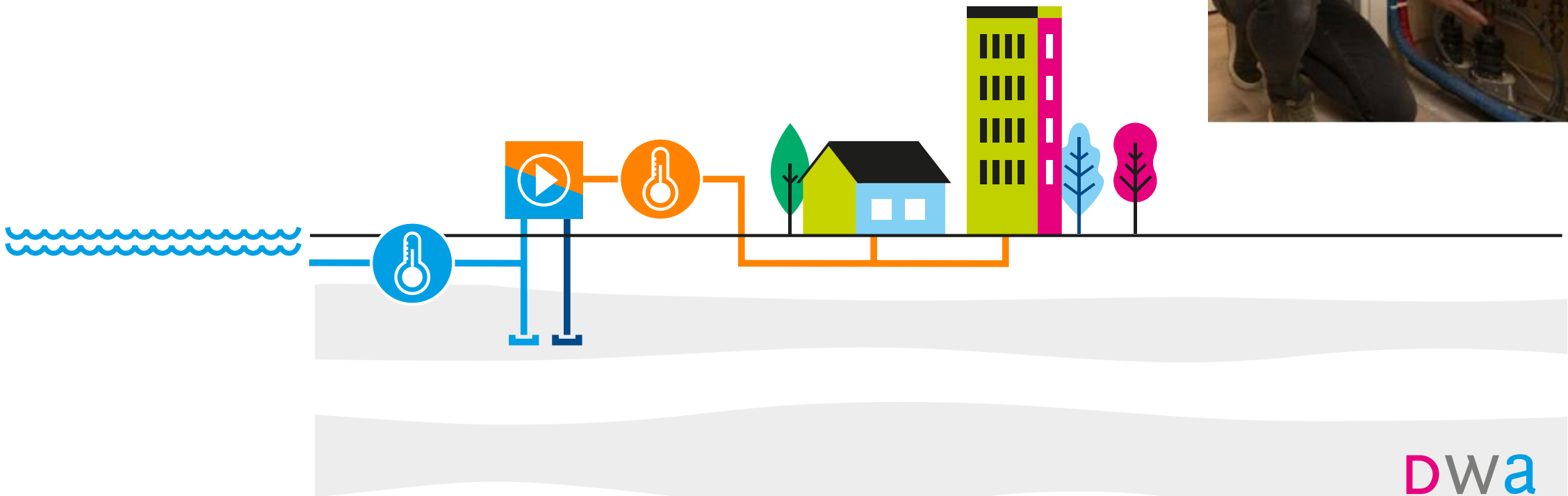
Toelichting technieken

Acht technieken

1. MT-warmtenet op WKO en TEO
2. LT-warmtenet op WKO en TEO
3. MT-warmtenet op buurtwarmtepomp
4. Luchtwarmtepomp
5. HT-luchtwarmtepomp
6. Zonnecollectoren
7. PV-T warmtepomp
8. Combinatie HT-luchtwarmtepomp en MT-warmtenet op buurtwarmtepomp

Toelichting technieken

MT-net op WKO en TEO

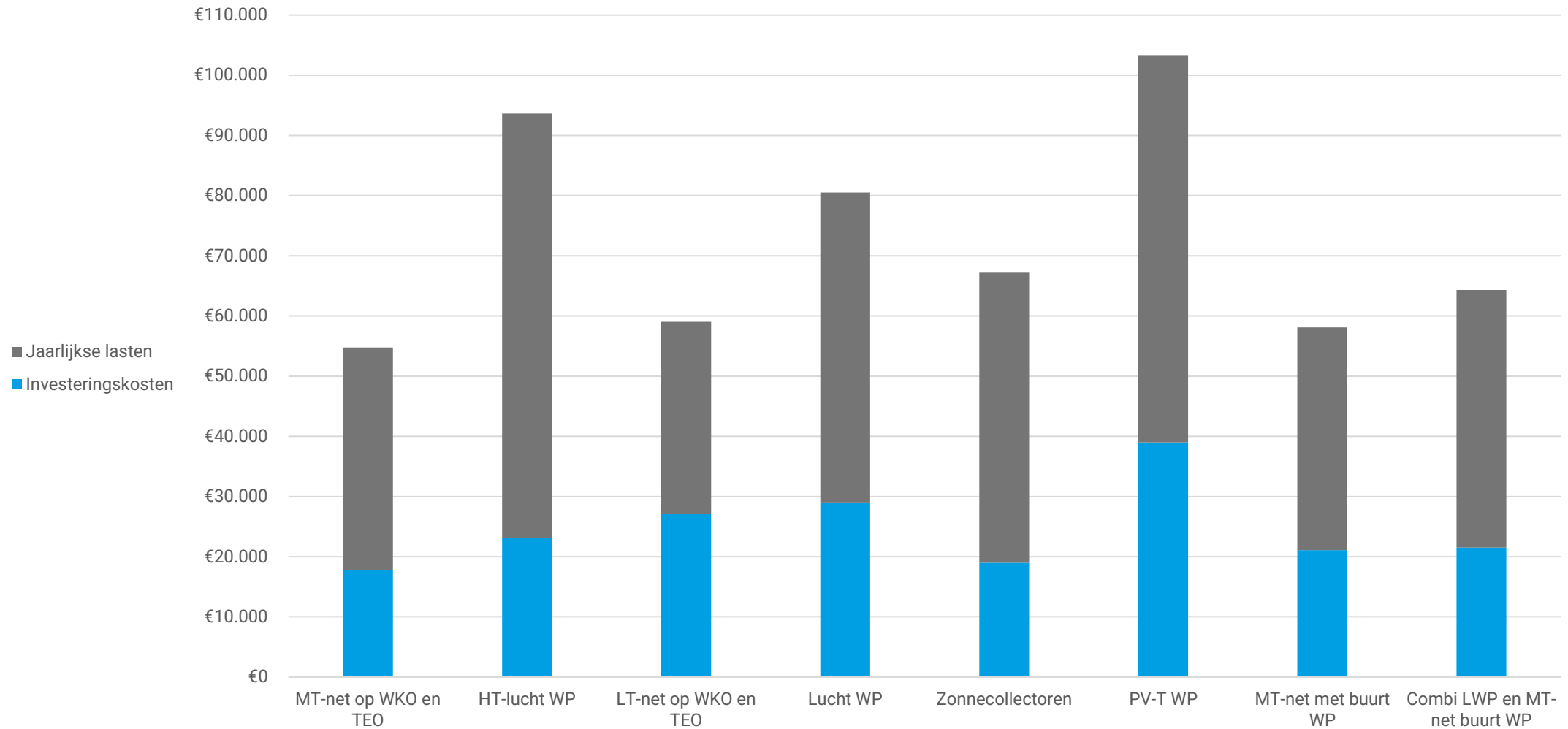
Toelichting technieken

Luchtwarmtepomp

Resultaten

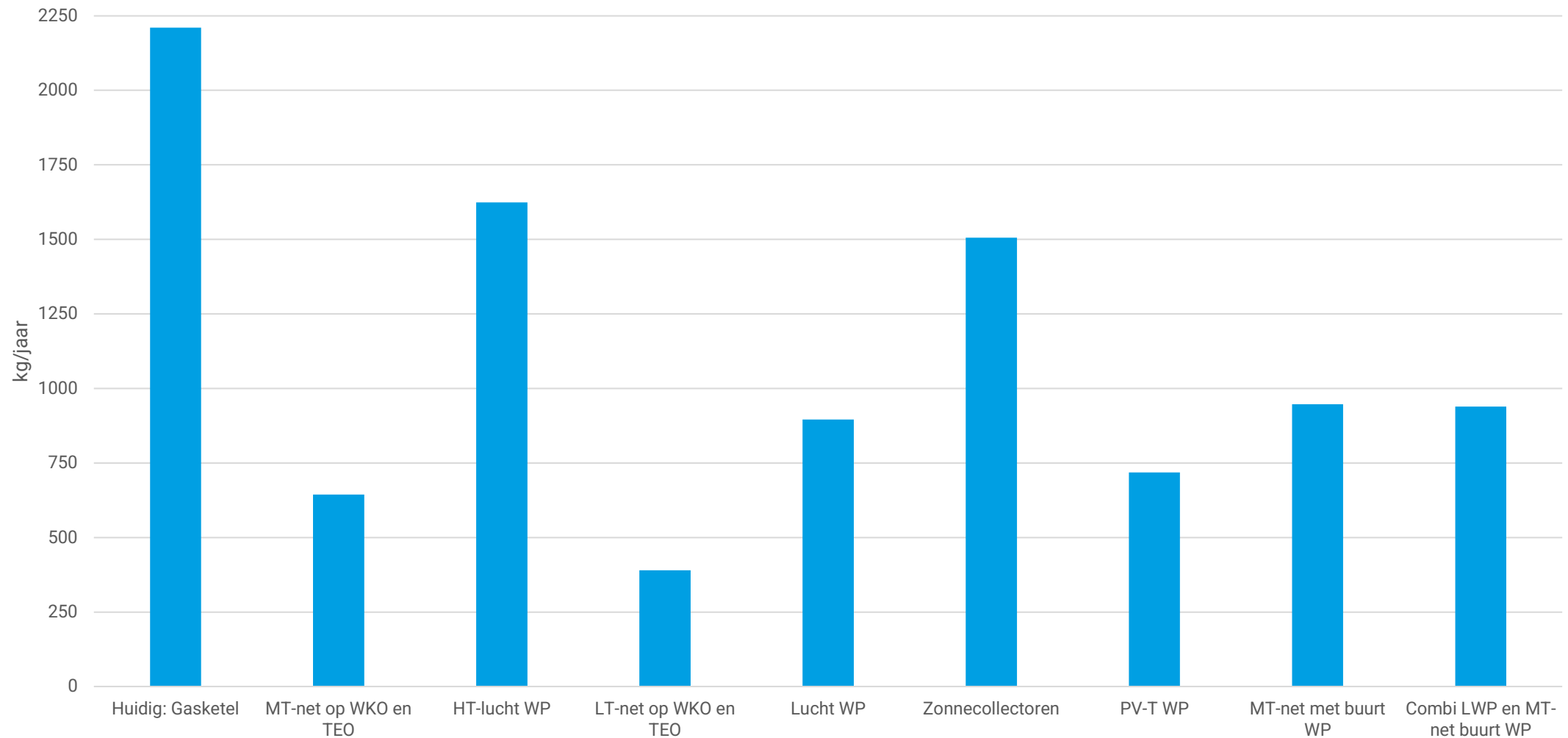
Totale kosten over 30 jaar

Resultaten

CO₂ uitstoot per jaar

Resultaten

Kwalitatieve vergelijking

Totaal per concept	Huidig: Gasketel	MT-net WKO	Lucht WP	Zonne collector
Geluidsoverlast woningen	Niet	Niet	Groot	Niet
Geluidsoverlast wijk	Niet	Niet	Niet	Niet
Veiligheid	Gas in de woning	Veilig	Veilig	Veilig
Aanpassingen aan de woningen	Geen	Minimaal	Groot	Groot
Extra ruimtebeslag in de woning	Geen	Minimaal	Groot	Groot
Ruimtebeslag in de openbare ruimte	Geen	Groot	Op daken	Op daken
Deelname nodig gehele buurt	Geen	Groot	Geen	Geen
Externe exploitant warmtelevering	Eigen beheer	Nood zakelijk	Eigen beheer	Eigen beheer
Flexibiliteit tijdstip overstap	n.v.t.	Niet	Vrij	Vrij
'Lokale' warmtebron	Nee	Deels	Deels	Deels
Aardgasvrij binnen 10 jaar	Nee	Ja	Ja	Ja

Conclusies

Samenvattend

1. Collectieve systemen zorgen voor lagere jaarlijkse kosten en lagere jaarlijkse CO₂-uitstoot dan individuele systemen.
2. Alle systemen hebben een lagere CO₂-uitstoot dan de huidige situatie met een gasketel.
3. Gezien de leeftijd van de panden verwachten we dat er tussentijdse renovatie is geweest.
4. De status van beschermd stadsgezicht en de monumentale panden op de Westelijke Eilanden maakt een aantal oplossingen complexer.
5. De Westelijke Eilanden is een buurt met een grote diversiteit, zowel qua gebouwen als qua bewoners. Er moet een systeem komen dat voor ieders situatie passend is.

Hoe nu verder?

Vervolgadvies

- Verder te onderzoeken systemen
  1. LT-net op basis van WKO met regeneratie middels aquathermie
  2. MT-net op basis van WKO met regeneratie middels aquathermie
  3. MT-net op basis van buurtwarmtepompen
- Mogelijke alternatieven
- Volgende fase: haalbaarheidsonderzoek

Dwa

Wij maken
duurzaamheid
werkend!